

Zulümden Sakınmak ve Yalnızca Allah'tan İstemek

*Eûzübillâhimineşşeytânirracîm. Bis-
millâhirrahmânirrahîm.*

*el-Hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn. Alâ
külli hâlin ve fî külli hîn. Hamden kesiran tay-
yiben mübâreken fîh. Ve's-salâtü ve's-selâmü
alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn. Muhamme-
din ve âlihî ve sahbihî ecmaîn ve men tebiahû
bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn. Salâten ve selâmen
dâimeyni mütelâzımeyni ilâ yevmi'd-dîn.*

Emmâ ba'd:

*Fa'lemû eyyühe'l-ihvân fe-inne efdale'l-
hadîsi kitâbullâh ve efdale'l-hedyi hedyü sey-
yidinâ Muhammedin sallallahu aleyhi ve sel-
lem ve şerre'l-ümûri muhdesâtühâ ve külle
muhdesetin bid'atün ve külle bid'atin dalâle-
tün ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr. Ve
bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi sallallahu
aleyhi ve selleme ennehû kâl:*

يَا عِبَادِي إِنِّي حَرَّمْتُ الظُّلْمَ عَلَى نَفْسِي،
وَجَعَلْتُهُ بَيْنَكُمْ مُحَرَّمًا، فَلَا تَظَالَمُوا، يَا عِبَادِي
كُلُّكُمْ ضَالٌّ إِلَّا مَنْ هَدَيْتُهُ، فَاسْتَهْدُونِي أَهْدِكُمْ،
يَا عِبَادِي كُلُّكُمْ جَائِعٌ، إِلَّا مَنْ أَطْعَمْتُهُ،
فَاسْتَطْعِمُونِي أُطْعِمْكُمْ، يَا عِبَادِي كُلُّكُمْ عَارٍ،
إِلَّا مَنْ كَسَوْتُهُ، فَاسْتَكْسُونِي أَكْسُكُمْ، يَا عِبَادِي
إِنَّكُمْ تُخْطِئُونَ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، وَأَنَا أَغْفِرُ
الذُّنُوبَ جَمِيعًا، فَاسْتَغْفِرُونِي أَغْفِرْ لَكُمْ، يَا
عِبَادِي إِنَّكُمْ لَنْ تَبْلُغُوا ضُرِّي فَتَضُرُّونِي وَلَنْ
تَبْلُغُوا نَفْعِي، فَتَنْفَعُونِي، يَا عِبَادِي لَوْ أَنَّ
أَوْلَكُمْ وَآخِرَكُمْ وَإِنْسَكُمْ وَجِنَّكُمْ كَانُوا عَلَى
أَتْقَى قَلْبِ رَجُلٍ وَاحِدٍ مِنْكُمْ، مَا زَادَ ذَلِكَ فِي
مُلْكِي شَيْئًا، يَا عِبَادِي لَوْ أَنَّ أَوْلَكُمْ وَآخِرَكُمْ
وَإِنْسَكُمْ وَجِنَّكُمْ كَانُوا عَلَى أَفْجَرِ قَلْبِ رَجُلٍ
وَاحِدٍ، مَا نَقَصَ ذَلِكَ مِنْ مُلْكِي شَيْئًا، يَا عِبَادِي

لَوْ أَنَّ أَوْلَكُمْ وَآخِرَكُمْ وَإِنْسَكُمْ وَجَنَّتُمْ قَامُوا
فِي صَعِيدٍ وَاحِدٍ فَسَأَلُونِي فَأَعْطَيْتُ كُلَّ إِنْسَانٍ
مَسْأَلَتَهُ، مَا نَقَصَ ذَلِكَ مِمَّا عِنْدِي إِلَّا كَمَا
يَنْقُصُ الْمَخِيطُ إِذَا أُدْخِلَ الْبَحْرَ، يَا عِبَادِي
إِنَّمَا هِيَ أَعْمَالُكُمْ أُحْصِيهَا لَكُمْ، ثُمَّ أُوفِّيكُمْ
إِيَّاهَا، فَمَنْ وَجَدَ خَيْرًا، فَلِيْحَمْدِ اللَّهِ وَمَنْ وَجَدَ
غَيْرَ ذَلِكَ، فَلَا يَلُومَنَّ إِلَّا نَفْسَهُ

*Kâla'llâhu teâlâ: Yâ ibâdî innî harremtü
zulme alâ nefsi fe-cealtühû muharremen bey-
neküm fe lâ tezâlemû, ilâ âhiri'l-hadîs.*

Sadaka Resûlullah fîmâ kâl ev kemâ kâl.

Çok aziz ve muhterem kardeşlerim!

Salı günü üç aylara girdik. Mübarek, se-
vaplı, feyizli, hayırlı bir mânevî mevsime...
Perşembeyi Cuma'ya bağlayan gece, Regaip
gecesiydi. Allahu Teâlâ hazretlerinin kullarına
çok büyük ikramlarda, ihsanlarda bulunduğu,
meleklerin rağbet ettiği bir gece. Üç aylar
cümleiniz hakkında mübarek olsun, hayırlı ol-

sun, faideli, feyizli olsun. Allahu Teâlâ hazretleri bu mübarek fırsatlardan azamî derecede istifade etmeyi, rızasını kazanmayı, sevdiği razı olduğu kul olmayı cümlenize nasip eylesin. Dünyanın ve âhiretin her türlü hayırlarına erdiresin.

Bu ayların içinde Recep ayı *şehrullah*, Allah'ın ayı; Şaban ayı *şehrü Resûlullah*, Peygamber Efendimiz'in ayı. Ramazan ayı hakkında da Peygamber Efendimiz; *şehrü ümmetî*, "Ümmetinin ayıdır." buyuruyor.

a. **Birbirinize Karşı Zulmetmeyin**

Bütün aylar Allah'ın iken "Recep ayı, Allah'ın ayı" denmesinin sebebi, Peygamber Efendimiz tarafından açıklanıyor:

Allah'ın kullarını afv u mağfiret ettiği bir aydır. Onun için bu ayın böyle afv u mağfiret ayı olduğunu bilerek eski hatalarımızdan dönelim, kusurlarımızı düşünelim, tevbe edelim, istiğfar eyleyelim, Rabbimiz'den bağışlanmamızı dileyelim ki tam zamanıdır.

Şaban ayı, Peygamber Efendimiz'in şefaatine erme, duaların kabul olma ayıdır. Kendisinin mânevî nice mükâfâtlara, derecâta nâil olduğu aydır.

Ramazan ayı da Ümmet-i Muhammed'in, kendisine çekidüzen verdikten, ibadetler eyledikten sonra, artık Rabbi'nin büyük lütuflarına, ihsanlarına erdiği ay olmuş oluyor.

Hadîs-i şerîfin okunmasına, izahına geçmeden önce Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'in rûh-u pâkine ve onun âlinin, ashâbının, etbâının, cümle evliyâullahın, Hz. Âdem atamızdan Peygamberimiz'e kadar gelmiş geçmiş cümle peygamberlerin ruhlarına, sâdât ve meşâyih-i turûk-u aliyyemizin ruhlarına, bu beldelerde medfun bulunan mü'minîn-i mü'minâtın ruhlarına, sizin ve bizim âhirete göçmüş olan bütün sevdiklerimizin ve yakınlarımızın ruhlarına bir *Fâtîha*, üç *İhlâs-ı şerîf* okuyalım öyle başlayalım ki ruhları şad olsun, Rabbimiz bizi de rızasına uygun yaşayanlardan, sünnet-i seniyyeyi ihyâ edip şehit sevabı kazananlardan, huzuruna sevdiği, razı olduğu kul olarak varanlardan eylesin.

Bu metni uzun olan hadîs-i şerîfi cümle cümle okuyup izah edeceğim. Bu kitap; sahih hadisleri toplayan meşhur hadis alimlerinden Müslim'in kitabı. Bu *Sahih* kitabı, Türkçeye de tercüme edilmiş bir kitaptır. Davutoğlu Hoca rahmetli güzelce şerh etmiştir. Allah cümle-nize tamamını da okumak nasip eylesin.

Peygamber Efendimiz şöyle bildirdi:

“Allahu Teâlâ hazretleri buyurdu ki; ‘Ey benim kullarım! Ben zulmü kendi nefsi-me haram eyledim ve onu sizin aranızda da haram, yasak eyledim. Sakın birbirinize karşı zulmetmeyin.’”

“Zulmü ben kendime haram kıldım, yasak kıldım, kullarıma zulmetmem, rahmeti çok olan Rabbinizim, merhameti geniş olan, şefkati geniş olan, zulmetmeyen Rabbinizim.” demiş oluyor.

Kur’ân-ı Kerîm’de de geçiyor ki;

وَمَا أَنَا بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ

Ve mâ ene bi-zallâmin li'l-abîd. “Ben kullarıma zulmedici değilim.”¹

Hem Kur’ân’da var, hem hadîs-i şerîfte var. Allahu Teâlâ hazretleri zulmetmez; kullar kendilerine zulmediyorlar. Cehenneme atıyor, yakıyor. Kullar kendilerini zorla cehenneme atıyorlar.

Allah cehennemin olduğunu önceden bildirmek için peygamber göndermiş, haber göndermiş, kitap göndermiş; dinlememişler, zulmetmişler, gadretmişler, hırsızlık etmişler, zina etmişler, adam öldürmüşler, yol kesmişler. Cezayı kendileri hak etmişler, kendi idam fermanlarını kendileri imzalamış, kendilerinin iplerini kendileri boyunlarına takıp kendileri çekmişler; kendileri kendilerini helâk etmiş oluyorlar. O bakımdan bunca affolma, bunca mağfiret olma, bunca bağışlanma, bunca lütfa erme imkânı varken bir insan cehenneme düşüyorsa kendisinden, kabahat kendisinin.

Peki cehennemi niye yarattı?

¹ 50/Kâf, 29

Cehennemi de adaletinden yarattı. Şimdi düşünün ki zalim eline silahı alıyor, bir masumun meskenini hanesini basıyor, çoluğunu çocuğunu öldürüyor. Adamı öldürüyor, kadının kolunu kesip altınları bilezikleri çekip alıyor, gidiyor.

Şimdi bu adam senin eline geçse sen ne yaparsın?

Adalet bunu gerektirdiği için sen de cezasını vermek istersin. Adl-i ilâhînin icrasının gereği olarak cehennemi de yaratmış. Hepsi güzel.

Onun için bir ârif, kâmil, olgun, şeyh efendi büyük bir şair diyor ki;

Ey lütfu çok, kahrı güzel.

Lütfun da hoş, kahrın da hoş.

Lütfu çok ama kahrı da yerli yerinde; o da güzel.

Nasıl kahretmiş Firavun'u? Ama niye?

O Musa *aleyhisselâm*'ın peşinden ordusuyla bütün hepsini yakalayıp asmak için gitti. Ondan kahretmiş.

Nasıl kahretmiş Karun'u?

Çok böbürlenmiŐ, çok zulmetmiŐ, çok haksızlık etmiş ondan.

Ceza çekenlerin hepsi Allahu Teâlâ hazretlerinin adaletinin gereği olarak bu cezayı çekiyorlar. İnsanlar bile kendileri kendi aralarında suç işleyen kimseleri muhakeme ediyorlar; hem İslâm  lkelerinde hem başka ülkelere bazılarının yaŐama hakkının kalmadığına k ni oluyorlar da idam ediyorlar.

O bakımdan Allahu Teâlâ hazretleri zulmetmiyor; zulmü yapan kulların kendilerinin yanlış seçmeleri, yanlış giriŐimleri, yanlış icraatları olmuş oluyor.

Burada Rabbimiz l tfuyla, keremiyle açıkça bildirmiŐ:

“Ben zulmü kendi nefsiime haram kıldım, yasak kıldım. Ben kendim zulmetmiyorum, lutfediyorum. Çok *Rahman, Rah m, Ra f, Ved d* Rabbiniz’im. Siz de kendi aranızda birbirlerinize haksızlık etmeyin, zulmetmeyin, aldatmayın, gadretmeyin, arsızlık etmeyin, hırsızlık etmeyin, baskı yapmayın.” diye bildiriyor.

Muhterem kardeşlerim!

Tabi genel mânasıyla bizim hadîs-i şerîflerden, âyetlerden aldığımız terbiye gereği yüzyıllardan beri biz zulmetmemişiz. Dedelerimizden, büyüklerimizden bu İslâmî terbiye bizim iliklerimize işlemiştir. Damarlarımızın en uç köşelerine kadar gitmiştir. Karıncayı ezse birisi, ondan rahatsız oluyoruz. Sineklere ilaç sıkılıyor da, sinekler yere düşüyor, yerde debeleniyor, sırt üstü ayaklarını kıpırdatıyor.

Bir kardeşimiz var, diyor ki;

“Hocam, buna acıyorum; canı var ya, o canı çıkıncaya kadar ayaklarını kıpırdatıyor.”

Ona bile dayanamıyoruz.

Neden?

Aldığımız terbiyenin gereği.

Başka insanlar başka diyarlarda neler yapıyorlar.

“İşte kadın kasabı şu kadar kadını öldürmüş, bilmem ne haydudu şu kadar insanı bilmem ne yapmış.”

Neden?

İman yok, insaf yok, İslâm yok, terbiye yok, Kur’ân’dan feyiz almamış, nur almamış;

yabancı, zalimlerin yaşadığı bir diyarda, materyalist bir ortamda yetişmiş. Tabii elbette böyle diyarda böyle adam yetişir, böyle olur.

“Peki hocam, bizim İslâm diyarında da bazen böyle şeyler oluyor; neden?”

O da bizim Müslümanlığı istediğimiz mânada, ideal seviyede, tam arzu ettiğimiz şekilde öğretemememizden, öğrenemememizden, kendimizi yetiştiremememizden oluyor.

Muhterem kardeşlerim yetiştirmenin ne kadar zor olduğunu kendi çocuklarınızın hâlin-den anlayabilirsiniz:

“Evladım, şunu şöyle yapma. Evladım, bunu böyle etme.” dersiniz de, evlat bile babasının anasının küçükken kendisine en âciz zamanda gözetmiş, beslemiş, büyütmüş, bakmış, yetiştirmiş olan bu büyüklerinin sözünü dinlemiyor. Doğru çizgiye gelmiyor.

“Evladım, içme şu sigarayı!”

Babasından gizli illa içecek.

“Evladım, yapma şu kötülüğü!”

İlla gizli gizli yapacak.

“Evladım şöyle şöyle çalış, bak sonunda zarar edersin, tembellik haylazlık yapma!”

İlla yine onu yapacak.

İnsanın şeytana, nefesine uymaması, insanın keyfe, zevke, safaya kanmaması, bu görevlerini tam yapması lazım. Bunu yapamadığımız için tabi bizim aramızda da cahiller, zalimler çıkıyor. Yapabildiğimiz asırlarda cümle cihan halkı bize hayran olmuş.

“O eski Türkler, o eski Osmanlılar; onlar efendidir, onlar mübarek insanlardır.” demişler.

Pakistan’da biriyle tanıştık; “Benim dedem, benim babam Osmanlılara kasideler yazmıştır” diyor. “Onları anarken gözlerinden yaşlar dökülüyordu.” diyor. ““Onlar mübarek insanlardır, onlar evliyadır.’ diye yazı yazardı.” diyor.

Avrupa’dan gelen seyyahlar Türkiye’de Türklerin temizliğini, sakinliğini, vakurluğunu, iyi huyluluğunu, düzenlerini, icraatlarındaki hoşluğu anlata anlata bitiremiyorlar.

Gidin, seyyahların kitaplarını okuyun. Kanuni devrinde Türkiye’ye gelmiş bir seyyah,

Baron de Bsbek. Eski devirlerde Türkiye'den geçmiş bir seyyah. Daha eski devirlerde Türkiye'yi dolaşmış olan İbn Batuta, seyahatname yazmış, okuyun göreceksiniz. Pırıl pırıl bir ahlk, tertemiz bir yaşam, gayet huzurlu bir ortam.

İnsanlar gayet mutlu, "tek tük polisiye hadise olur" diyor seyyahlar. "Osmanlı ülkesinde mahkemelerde bir şey olmaz."

şimdi?

şimdi mahkemelerde davalar görüle görüle bitmiyor. Eskiden Kadı efendiye binde bir dava gelecek.

Neden?

Bir kere insanlar terbiyeli olduğundan suç işlemezler. İkindisi, İslâm terbiyesi ile muhit pırıl pırıl olduğundan o ona nasihat eder, o ona akıl verir:

"Hadi bakalım vazgeçin bu husumetten, p bakalım şunun elini, ver bakalım şunun hakkını!" der, mahkemeye intikal etmeden olay kapanır.

Mahallenin büyüklerinin her birisi hâkim gibi, dedikleri dediktir. Bastonuna dayana dayana camiye girer, aksakallı ihtiyar, hâkimdir, ömrü boyunca İslâm'ı okumuştur, öğrenmiştir, âyetleri biliyordur, hadisleri biliyordur.

“Şöyle yapın evladım!” dediği zaman, onlar ona paşa gibi itibar ederler, biter. Mahal-
lede ne kavga kalır, ne ihtilaf kalır. Bir kona-
ğın içinde ana yaşar, baba yaşar, hala, teyze,
dayı, amca bilmem akraba, taallukât, bir ko-
nak adeta bir mahalle gibi; kimse kimseyle bir
zıtlık yapmaz.

Şimdi iki kardeş bir apartmanda oturamı-
yor. Gelinler kavga eder, güveyle kavga eder,
kardeşler birbiriyle ihtilafa düşer, mahkemelik
olurlar; günlerce, aylarca, yıllarca, senelerce
mahkemeleri devam eder.

İslâm terbiyesi olmadığından. İslâm'ın
terbiyesinin olduğu devirlerde insanlar mutlu
mutlu yaşamışlar ama şimdi az. İstedikimiz, o
özlediğimiz hal şimdi onda bir, yüzde beş,
yüzde üç; bu nispette.

Mahalleye gidiyorsun, bu mahalle güzel
ama git Moda'ya, git Kalamış'a, sana Me-
rih'ten gelmiş insan gibi bakarlar:

“Allah Allah, bu sakallı kim? Burada ne arıyor? İŒi ne? Bizim burası sosyetiklerin memleketi. Biz burada böyle açık saçık gezeriz, mayo ile gezeriz, akŒamları poker oynarız, iki içeriz; bu Œalvarlı da burada ne arıyor?” diye size yorgun öküzün sabana baktığı gibi bakarlara, yan yan bakarlara.

Onun için Müslümanlık az olduğundan bizde de olaylar çoğalmaya başladı.

Buna rağmen, geçtiğimiz konuşmalarda da söylediğim gibi, dünya üzerinde genel istatistiklerde mesela İsveç’te sosyal adalet mümkün olduğı kadar sağlanmış. İşsize maaş bağlanmış; hiç kimse aç değil, açık değil, maaşsız değil, yoksul değil, evsiz değil, barksız değil, herkesin az çok Œöyle bir huzur içinde rahatını sürdürecektir evi barkı, her Œeyi var.

Fakat seks hayatı da çok serbest; en çok seks cinayetleri orada oluyor. Kendi kendini öldürme, intihar olayları en çok orada oluyor. En çok uyuşturucu ihtirası oralarda oluyor.

Neden? Adamların her Œeyleri var.

Niye bunlar böyle oluyor?

Türkiye’de yine az... Geliyorlar Türkiye’de araştırma yapıyorlar:

“Yahu siz birçok problemi olan bir ülkesiniz, meselelerinizi çözememişsiniz, yollarınızı yapamamışsınız, suyu getirememişsiniz, ahaliniz yoksul, gelir dağılımı adaletli değil, halkın asgari ihtiyaçlar bile karşılanmamış, tıbbî ihtiyaçları görülmemiş; buna rağmen burada niye bu iş olmuyor?”

Gelip inceleme yapıyorlar, neden olmuyor?

Müslümanlıktan. İslâm’ın terbiyesi o kadar kök salmış ki, üstünü kesiyorlar ama kökü yine dipte. Kesiyorlar kesiyorlar; “Şu Müslümanlığı şuradan bir kaldırsak.” diyorlar, ateşle oynuyorlar. Müslümanlığı buradan kaldırırsan buraya anarşi gelir. Nitekim geldi.

İslâm’ı kaldırmak için elli yıl uğraştılar. Ondan sonra İslâm’ı kaldırdıkları yerde ne bitti? Gül fidanlarını, sümbülleri, laleleri söktükleri yerde ne bitti?

Deve dikenleri. Diken bitti, anarşi oldu. “Müslümanlık gericiliktir” diye kaldırdılar, bu

sefer komünizm geldi. Hangisi daha iyi? Hâla anlamaz.

Neden?

Müslümanlığı kendi keyfine, zevkine engel olarak görüyor:

“Müslümanlık bana içkiyi içirtmeyecek. Müslümanlık bana zinayı yaptırtmayacak. Müslümanlık bana çalgıyı çaldırtmayacak. Müslümanlık benim eğlenceme, keyfime, kabaha-time mâni olacak!” diye düşman gözüyle görüyor.

Kendisi zehir zıkkım...

إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمرًا

*İlâ cehenneme zümerâ.*²

Kendisi istediği gibi yaşıyor, plajda istediği gibi soyunuyor, diskotekte istediği gibi tepiniyor. Müslümanın burada başının üstüne başörtü örtmesine sinirleniyor, müdahale ediyor.

² 39/Zümer, 71

“Ya sana ne? Baş benim, örtü benim, keyif benim, akıl benim, zihin benim, düşünce benim, iman benim, ben bu imanımın gereği başımı örtüyorum.”

“Hayır örtemezsin!”

“Niye örtemem?”

“Sen mayoyu giyiyorsun, sen geziyorsun, sen açınıyorsun; ben niye başımı örtemeyeyim? Ben niye sakalımı bırakamayayım? Ben niye camiye gidemeyeyim? Ben niye ibadetimi yapamayayım? Sen kumarhaneye gidiyorsun, ben camiye gidemeyeceğim. Hıristiyanlar Pazar günü kiliseye gidiyor, ben Cuma günü camiye gidemiyorum, böyle şey olur mu?”

“Uğraşa didine, uğraşa didine, şu Müslümanlığı itelim, itelim, itelim, kenara köşeye sıkıştıralım, torbaya tıkalım, ağzını bağlayalım, uçurumdan aşağı atalım, şu Müslümanlıktan kurtulalım!”

Kurtuldu ama arkasından haydutlar türedi; hâlâ uğraşıyorlar helikopterlerle, özel timlerle, polislerle... Uğraşın bakalım! Sen bir

taraftan içkiyi üret, öbür taraftan da sarhoşluktan trafik kazası yapanları yakalamaya çalış.

İslâm öyle yapmıyor ki İslâm bir işin zararını kökünden engelliyor; içkiyi yasaklıyor, zulmü yasaklıyor.

Bak Rabbimiz ne diyor?

“Ben zulmü kendime bile yasakladım, kendime bile haram kıldım; siz de zulmetmeyin.” diyor, bitiyor. Rabbimiz her yerde hâzır ve nâzırken insan O’nun emrine aykırı gelir mi? Günah işleyebilir mi?

Peygamber Efendimiz diyor ki;

“İnsan zina ettiği zaman mü’min olarak zina etmez. İnsan hırsızlık yaptığı zaman mü’min olarak etmez.”

O zaman imanı bir karış yukarıya gidiyor; imanlıyken onu yapamaz. Zulmetmeyelim, tamam.

Biz öyle haydutluk yapmıyoruz, eşkiyâlık yapmıyoruz, dağa çıkmıyoruz, köy basmıyoruz, başkasının parasını -polis bile olmasa,

kendisi bile olmasa- almıyoruz. Yerde bile bulsak götürüp teslim ediyoruz, sahibini arıyoruz. Tamam, zulmetmiyoruz.

Ama zulmü hiç mi yapmıyoruz?

Muhterem kardeşlerim!

Maalesef. Keşke yapmasak ama maalesef bizim de birbirimize binbir çeşit zulmümüz vardır. Bir kere evde büyük ölçüde zulüm ediliyor. Koca karısına zulmeder, bazen kadın kocasına zulmeder, kardeşler birbirlerine zulmeder.

Yahu iki kardeşsiniz, doğru düzgün geçinsenize! Bakarsın pat küt, çat küt sesler gelir. Öbür tarafta birbirleriyle kavga ediyorlar.

“Yahu sen abisin, biraz merhametli ol, hoş gör; sen de kardeşsin, biraz saygılı ol, sabret.”

Hayır!

Dövdüğü zaman bir şak diye tokat, yanığında beş tane parmağın izi kalmış.

“Anne, abim beni dövdü.”

Tabi bu zulüm oluyor. Veyahut adam karısını dövdüğü zaman zulüm oluyor. Veyahut borcu alıyor, vermiyor.

“Yahu senin paran var, öteki işi yapıyorsun, bana şu borcunu versene, ben senin sıkışık zamanında sana para vermişim.”

O zulme devam ediyor. Ev sahibi kiracıya; “Kiranı arttır.” diyor, arttırmıyor. Bu devirde dört bin lira ile bir evde oturulur mu?

Benim evimde Beyazıt'ta adam kiracı; dört bin liraya oturuyor.

Nasıl olmuş bu?

Mahkemeye müracaat etmişiz; “Bunlar az kira veriyorlar, otuz bin lira, kırk bin lira kira veriyorlar.” diye; mahkeme dört bin liraya indirmiş.

Bu adalet mi? Böyle adalet mi olur? Şimdi dört bin liraya oturuyor. Şimdi ben buna razı mıyım? Bu zulüm değil mi? Zulüm.

Ticaret hayatında böyle zulüm oluyor. Adam eşyayı, emtiayı alıyor, Erzincan'a götürüyor, üç sene parasını vermiyor; zulüm!

“Hocam sen de amma acayip şeyleri ‘zulüm’ diye söylemeye başladın.”

Hayır, ben bunları hadîs-i şerîflerden söylüyorum.

“Hatta” diyor Peygamber Efendimiz; “Zenginin fakiri kapısında bekletmesi bile zulümdür.”

Hele dur bakalım, keyfim geldiği zaman ben sana zekâtımı vereceğim. İçeride biraz dolanayım durayım, oturayım, kalkayım, işimi bitireyim de o fakir orada titresin, ayakta beklesin.

Neden?

Fakirdir. Nasıl olsa muhtaç, gelmiş, istemiş; ben de parayı veriyorum, isterse beklemesin, giderse gitsin. Kapısında bekletmesi zulümdür. “Zekâtını geç vermesi zulümdür.” diyor Peygamber Efendimiz.

Zulmün çeşitleri çok. O bakımdan ana zulümleri yapmıyorsak detay olan zulümleri de yapmayalım. Zulmün kötü olduğunu biliyorsak evimizde adaletli bir baba olalım, adaletli bir aile reisi olalım. Dükkânımızda adaletli, zulmetmeyen bir esnaf olalım. Amir isek adaletli

bir amir olalım, her işimizi adalete uygun yapalım, zulüm ile yapmayalım. Böyle buyurmuş, dinimizin emri bu.

İkinci cümleye geçiyorum:

b. Günahların Affını İstemek

Yâ ibâdî küllüküm dâllûn illâ men hedeytühû fe'stehdûnî ehdiküm. “Ey kullarım! Benim doğru yola sevk ettiklerim hariç, hepiniz şaşırılmış, yolu sapıtmışsınızdır. Benden doğru yolu bulmayı isteyin, bana dua edin, ben sizi doğru yola hidayet ederim.”

Muhterem kardeşlerim!

İnsanoğlu, işte görüyorsunuz dünya üzerinde şu kadar milyar insan var; şu kadar milyar insanın içinde doğru düzgün, takdir edebileceğiniz doğru yolda giden insan az. Allah'tan bizi doğru yola sevk etmesini hep istiyoruz.

إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

İhdina's-sırâta'l-müstakîm. “Yâ Rabbi! Bizi sırât-i müstakîm'e sevk et. Bize sırât-i

müstakîm'i göster, onu yapalım.”³ diyoruz, Rabbimiz'den istiyoruz.

Allahu Teâlâ hazretleri nasip etmezse insan doğru yolu bulamaz. Doğruyu bulmak isteyince Rabbimiz yardım eder, yanlışını düzelttirir, doğru yolu gösterir, cennetinin yoluna sokar.

Yâ ibâdî küllüküm câiun illâ men et'am-tüh'û. “Ey kullarım! Benim rızık verdiklerim müstesna hepiniz açsınız. Benden rızık isteyin, ben size rızık, taam ihsan edeyim.”

Rızık Allah'tan isteyeceğiz, taamı Allah'tan isteyeceğiz. Allah'ın yasak ettiği yollardan değil, yalanlardan, yanlışlardan değil.

Küllüküm ârin illâ men kesevtühû fe'steksûnî eksiküm. “Hepiniz çıplaksınız, benim giydirdiklerim müstesna. Benden giydirilmeyi isteyin, size giyim ihsan edeyim.”

Maddî giyim, mânevî giyim... Âyet-i kerîmede geçiyor, biliyorsunuz:

³ 1/Fâtiha, 5.

وَلِبَاسُ التَّقْوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ

*Ve libâsü't-takvâ zâlike hayr.*⁴

Takvâ da bir libastır, bir elbisedir. En hayırlı elbise budur. İnsan bu takvâ libasını bü-ründüğü zaman, muttakî kul olduğu zaman nice sevaplara nâil oluyor.

Yâ ibâdî inneküm tuhtiûne bi'l-leyli ve'n-nehâri ve ene aġfirü zünûbe cemîan fe'staġfirûnî aġfirleküm. “Ey benim kullarım, siz gece gündüz hatalar işlemektesiniz, ben de sizin günahlarınızı affederim. *Gaffâru'z-zünûb*'um, günahları affediciyim, benden mağfiret isteyin, sizi affedeyim.”

Muhterem kardeşlerim!

Demek ki iyi bir müslüman, iyi bir kul her şeyi Rabbi'nden isteyecek. İstanbul'da Peygamber Efendimiz'in dualarını, âdetlerini, itiyadını, yaşam tarzını anlatan hadisleri okuyoruz. Görüyoruz; Efendimiz'in her hâli dua:

⁴ 7/A'raf, 26.

c. Duanın Önemi

Kapıdan girerken dua ediyor, çıkarken dua ediyor, yeni elbise giyerken dua ediyor. Yüznumaraya girerken dua var, çıktığı zaman dua var, abdest alırken dua var, abdest suyunu silerken dua var. Bir işe başlarken dua var, çarşıya giderken dua var, alışveriş yaparken dua var, nikâhta, düğünde, gerdekte, her şeyde dua var.

Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* her anda Rabbi'nin yanında hâzır ve nâzır olduğunun derin şuuru içinde, o bağlılık içinde her şeyi Rabbimiz'den istiyor.

Bu hadîs-i kutsîde de görüyoruz. Bakın; “Rızkı benden isteyin, hidayeti benden isteyin, mağfireti benden isteyin, bana iltica edin, benden talep edin...” diye Rabbimiz bizi teşvik ediyor.

Biz de ağzı dualı kul olalım. Her işimizi, her şeyimizi Allah'tan isteyelim:

“Yâ Rabbi! Ben senden hayırlısını istiyorum. Yâ Rabbi! Ben senden helâl lokma istiyorum. Yâ Rabbi! Ben senden bana yardım etmeni istiyorum. Yâ Rabbi! Ben senden doğru

yolda yürümek istiyorum. Hata edersem bana doğruyu göster.” tarzında, daima dualı olacağız; bu anlaşılıyor.

Yâ ibâdî inneküm len teblüğü durri fe-tedurrûnî ve len teblüğü nef’i fe-tenfeûnî. “Ey benim kullarım! Siz bana zarar veremezsiniz. Bana zarar vermeye gücünüz yetmez ki bana zarar veresiniz; bana fayda vermeye gücünüz yetmez ki bir iş yapıp da bana faydalı olabilirsiniz.”

Kulların Allah’a bir faydası yok muhterem kardeşlerim!

Biz âciz, nâçiz kullarız; her şeyimiz Allah’tan. Varlığımız Allah’tan, rızığımız Allah’tan, hayatımız Allah’tan, ölümümüz Allah’tan... Biz Allah’a ne fayda verebiliriz, ne zarar verebiliriz!

Kurtubî Tefsiri’nde okumuştum:

“İnsanlar, dünyadaki tüm varlıklar, yerdekiler ve gökteki bütün varlıklar, hepsi Allahu Teâlâ hazretlerine âsi olsalar, kâfir olsalar, isyankâr olsalar, Allah’ın azametinden bir zerre eksilmez. Bütün bu sayılan varlıklar hepsi âbid olsalar, mutî olsalar, itaatkâr olsalar, hepsi

gece gündüz Allah'a ibadet etseler, Allah'ın azametine bir zerre eklenmez.”

Ne olacak?

Hepsini o yaratmış... Bir imtihan dünyası, bir sahne... Her şey O'nun. Onun için fayda bize; O'na bir şey yok.

أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ

Entümü'l-fukarâü ila'llahi va'llâhu hüve'l-ğaniyyü'l-hamîd. ⁵ “Allah'a muhtaç olanlar, ihtiyacı olanlar sizlersiniz; Allahu Teâlâ hazretleri âlemlerden müstağnîdir, hiçbir şeye ihtiyacı yoktur.”

Onun için biz ibadetin, dinin, imanın, bu tavsiyeleri tutmanın faydasının bize ait olduğunu bileceğiz. Bunlar bizim iyiliğimiz için; zulmetmemek bizim iyiliğimiz için, dua bizim iyiliğimiz için...

Eskiden hiç duyar mıydınız? Bizim lügatımızda “stres” diye bir kelime var mıydı?

Yok. Yeni yeni, moda moda şeyler çıktı, yeni hastalıklar çıktı. İslâm'ın gittiği yerde

⁵ 35/Fâtır, 15.

yeni mikroplar türedi, yeni hastalıklar üredi, acayip şeyler ortaya çıktı.

Neden?

İslâm'ın yaşamı, insanın ruhuna da sıhhat veriyor da ondan. İmansızların yaşamı da gırtlığına kadar tok olsa her türlü konforun içinde yüzse bile huzur sağlayamıyor da ondan. Stres, stres... Tutturmuşlar bir “stres” diye; “çağın hastalığı stres” diyorlar, öyle gidiyor.

İman eksikliğinden...

Mü'min olan insanda hiç böyle şeyler olmuyor. O ibadetini yapıyor, Rabbine zikrini yapıyor; yüzüne bir nur geliyor, hâline bir sükûnet geliyor, yaşamına bir huzur geliyor.

Bizim üniversitenin bahçeler müdürü gitmiş, derviş olmuş, tasavvufa intisap etmiş, tarikate girmiş, başlamış hocasının tavsiyelerini tutmaya.

“Hanım diyor ki,” diyor, kendisi gülerek anlatıyor:

“Ya efendi, sende bir değişiklik var, ne oldu sana?”

Ne olacak, iyi müslüman oldu, dikkatli müslüman oldu; kimseyi incitmemeye çalışıyor, sözüne dikkat ediyor, sabrediyor, karşı tarafın kusurlarını affediyor, adaletli... Tabi elbette bıçakla kesmiş gibi durum değişti; iklim değişti, manzara değişti, görünüm değişti, tavır değişti.

Eskiden eve girerken;

“Heyt! Var mı bana yan bakan!” diye efe gibi giren adam, şimdi mütevazı mütevazı giriyor, tatlı tatlı konuşuyor, eskiden sağı solu haşlayıp kırıp geçiren insan değişti. Dinin bütün bu emirleri bizim faydamıza.

d. Allah'a Biz Muhtacız

Yâ ibâdî lev enne evveleküm ve âhireküm ve inseküm ve cinneküm kânû alâ etkâ kalbi racülün vâhidin mâ zâde fî mülkî şey'â. “Ey benim kullarım! Eğer sizin evveliniz âhiriniz, önceki insanlar, sonraki insanlar ve cinler, ins ve cin, hepsi en Allah'tan korkan, en dindar insanın kalbi gibi olsa bu benim mülküme bir şey eklemes. Hepsi dindar olsa bir şey eklemes.”

*Velev enne evveleküm ve âhireküm ve in-
seküm ve cinneküm kânû alâ efceri kalbi ra-
cülün vâhidin minküm mâ rakasa zâlike min
mülkî şey'â.* “Bütün bu sayılanlar evvelîn ve
âhirîn, insanlar ve cinler hepsi en kötü insanın
kalbinde olsalar, en âsi kimseler olsalar Al-
lah'ın mülkünden, saltanatından, azametin-
den bir şey noksanlaştıramazlar, hiçbir şey de-
ğişmez.”

Ne olacak?

Gazetelerde hiç gördünüz mü;

“Zavallı bir sirke sineği Sapanca'da filan-
canın evinde mutfakta uçarken ölmüş, mer-
merin üstünde sırt üstü çok acınacak bir du-
rumda yatıyor...” diye bir ilan duydunuz mu?

Sirke sineğine ilan verilmez ki o sirke si-
neği, o sirkenin üstünde kaynar, çöpün üstüne
kaynar, yaşar, ölür; bizim ondan haberimiz
bile olmaz.

Ne olacak?

On tane değil, yüz tane değil, bin tane
değil, milyon tane sinek ölse bize ne? Şu gör-

düğümüz manzaraların içinde ne olaylar oluyor, hiç bizi ilgilendiriyor mu? Ne olacak? Biz yine yaşamamıza devam ediyoruz.

İşte bizim hâlimiz de böyle. Hepimiz en muttakî insanlar olsak ne olacak, en isyankâr insanlar olsak ne olacak, ne kıymetimiz var? Bir yığın küçük mahlukât... Allah âlemlerden müstağnîdir. Biz Allah'a muhtacız. İbadet bizim faydamıza. Din bizim dünya ve âhîret rahatımızı sağlamak için.

Yâ ibâdî lev enne evveleküm ve âhireküm ve inseküm ve cinneküm kâmû fî saîdin vâhidin fe-seevlûnî fe-âteytü külle insânin meselethû mâ nakasa zâlike mimmâ indî illâ kemâ yenkusu'l-mihyatu izâ udhile'l-bahr. “Ey kullarım! Eğer sizin evvelkileriniz, âhirdekileriniz, insanlar, cinler, hepsi geniş bir meydanda toplansalar ve benden neler isteyeceklerse, - gönüllerinden geçen, akıllarına gelen- her şeyi isteseler, ben de onlara; ‘Bütün istediklerinizi alın.’ diye bahşetsem, versem, bu benim mülkümden, yanımdaki gayb hazinelerimden, denizin içine bir iğne sokulup da kaldırıldığı za-

man üstünde ne kadar ıslaklık kalırsa, denizden ne kadar eksilirse, o kadar eksiltir, fazla bir şey eksiltmez.”

Bütün insanlar, bütün varlıklar;

“Yâ Rabbi! Cenneti istiyorum. Şu kadar geniş araziler istiyorum, yedi kat gökler kadar mülkler, şu kadar köşkler istiyorum...” dese;

“Al sana istediğini verdim.” dense...

“Ben de şunu istiyorum, bunu istiyorum...”

“Al sana da...”

Bütün insanlara, cinlere, varlıklara hepsini verse; bir iğne denize, okyanusa dalacak çıkacak, üstünde birazcık su kalacak, ıslaklık, o kadar. Allah'ın azameti, mülkü, hazineleri sonsuz; ne olacak? Bütün kullarına istediklerini bahşetse hazinelerinden bir şey eksilmez.

e. Amellerimiz Kaydediliyor

Yâ ibâdî inne mâ hiye a'mâliküm uhsîhâ leküm sümme üveffiyeküm iyyâhâ fe-men vecede hayren fe'l-yahmedi'llâh ve men vecede ğayre zâlike fe lâ yelîmenne illâ nefsehû. “Ey benim kullarım! Ben sizin amellerinizi hıfz ediyorum, tespit ediyorum, kaydettiriyorum;

sonra onların karşılığını size vereceğim. İyilikse iyilik, kötülükse kötülük. Zerre kadar hayır işleyen karşılığını görecek, zerre kadar şer işleyen cezasına uğrayacak. Kim âhirette huzurunda hayırla karşılaşırsa bana hamdetsin, elhamdülillah desin; kim âhirette şerle veya ceza ile muhatap olur, karşılaşırsa, kendisinden başka kimseyi levm etmesin, ayıplamasın, kimseye suç yüklemesin, kabahat kendisinin. Başkasına hiç boşuna yük yüklemesin; kabahat sadece ve sadece kendisinin.” buyuruyor.

Muhterem kardeşlerim!

Öyledir, gerçekten öyledir. Bizim bütün amellerimiz, bütün işlerimiz, bütün hareketlerimiz, bütün ömrümüz boyunca yaptıklarımız tespit ediliyor. Bunların hepsi amel defterinde kayda geçiyor. Sevaplar, günahlar, kırgınlıklar, kırılganlıklar, bağırmlar, çağırmlar, zulümler, tokatlar, yumruklar, çimdikler; bunların hepsi kayda geçiyor. Bunların hepsinin âhirette hesabı var.

Âhirette sevaba erip de cennete girenler; “Çok şükür hatalara düşmedik, nefse uymadık,

Allah'ın yolundan çıkmadık da nasip oldu, cennete girdik, elhamdülillah” diye Allah'a hamd etsinler.

Cehenneme düşenler, azaba uğrayanlar başkasını kınamasınlar, suçu başkasına yüklemesinler, her şey ortada, gün gibi aşikâr...

الْكِبْرِيَاءُ رِدَائِي، وَالْعِظْمَةُ إِزَارِي، فَمَنْ نَازَعَنِي
وَاحِدًا مِنْهُمَا، قَذَفْتُهُ فِي النَّارِ

Kâla'llâhu Teâlâ: el-Kibriyâü ridâi ve'l-azametü izârî fe-men nâzeanî vâhiden min-hümâ kazeftühû fi'n-nâr.

Bu da İbni Mâce isimli meşhur hadis aliminin kitabında İbn Abbas *radiyallahu an-hümâ'*dan rivayet edilmiş bir hadîs-i şerîf.

Allahu Teâlâ hazretleri buyurmuştur ki;

“Kibriya benim üst örtümdür, azamet benim alt örtümdür. Kim bunlarda benimle çekişirse ben onu cehenneme atarım.”

Bunun mânası şöyle anlatılabilir:

Muhterem kardeşlerim!

Araplar iki parça kıyafet giyerlerdi; bir belden aşağısını örtünürlerdi, sarınırlardı,

hani hamamda peştamal sardığımız gibi. Bir de üst taraflarına bir şey alırlardı; kollarını, göğüslerini vesaire örtecek bir kıyafet. Aşağıdaki kıyafete *izar* derler, üstteki kıyafete *ridâ*.

“Peygamber Efendimiz bir gün dua ederken ellerini havaya o kadar kaldırmış ki ridası omzundan düşmüş.”

Ne demek?

Elini çok kaldırdığı için üstüne aldığı kıyafeti omzundan sıyrılmış, aşağı kaymış.

Niye böyle oluyordu?

Terzilik kolay bir şey değil. şimdi biz hemen her şeyi dikiyoruz; makineler var, tıkır tıkır, şıkır şıkır çalışıyor, örüyor, dikiyor. O devirlerde iğne yok.

iğneyi nereden bulacak? Hangi fabrikadan yaptıracak? Doğru düzgün iğne yok. Kim bilir dikenlerle mi, ağaçlarla mı yapıyorlardı, nasıl yapıyorlardı? Kendisi yünü eğirecek de iplik yapacak da...

İplik kolay değil, iğne kolay değil, terzilik yaygın değil, insanların bunlara verecek parası pulu çok değil.

Ne yapıyorlardı?

Bir kumaş bulurlarsa kumaşla bir aşağı tarafı sarıyorlardı, bir de üst tarafını ayrıca sarıyorlardı. Şimdi bizim ihram giydiğimiz gibi, hacca gittiğimiz zaman büründüğümüz kıyafet gibi...

Yalnız Araplar mı?

Hayır, daha önceki devirlere başka yerlere baktığımız zaman aşağı yukarı oralarda da öyle. Mesela Romalıların heykellerini filan görüyoruz; adamlar kendi giyimlerinin heykellerini yapmışlar. Eğri, dalga dalga bir kıyafet, biçilmiş bir gömlek filan tarzında. Palto, pantolon tarzında değil; üstüne bir örtü sarılmış durumda.

Sezar'ın heykeli, imparator bilmem kimin heykeli; bakıyorsun üstüne bir örtü sarmış. Almış kumaşı, dolamış dolamış, olmuş örtü. O devirde öyle.

Aşağısı *izâr*, yukarısı *rida*... Gömlek tarzında olursa -zengin işi, kolay değil- ona *kamis* deniliyor. *Kamis*, "gömlek" mânasına. Hani

bayağı biçilmiş kolu var, iyi, böyle giyilebiliyor. Kamis olduğu zaman tabi o omuzdan düşmez, gömlektir.

İşte insanlar böyle giyindiğinden Allahu Teâlâ hazretleri; “Kibriyâ ve azamet benim giyimim gibidir, ben onları kuşanıyım. Azamet ve kibriya bana aittir.” buyuruyor.

“Kim azametlenirse, kim kibirlenirse, ululanırsa, ucuba düşerse, kendisini bir şey sanırsa Allah’a ait olan bir şeyde bir küstahlığa kalkışan ne olur? ‘Onu cehenneme atarım!’ buyuruyor.”

Ana mânası ne demek?

“Ey kullarım! Mütevazı olun, kibirli olmayın, azametli olmayın. Öyle herkese tepeden bakmayın. Kollarınızı kabarta kabarta ortada dolaşmayın.”

Çünkü insan öyle kibirli oldu mu Allah sevmiyor.

“Kalbinde zerre kadar kibir olan cennete girmeyecek.” diye Peygamber Efendimiz’in hadîs-i şerîfinde var.

Hak sözü kabul edecek.

“Canım bu hizmetçinin de bana bu sözü söylemeye ne hakkı var? Ben onu dinlemem.”

Dinlemezsen cehenneme gidersin. Hizmetçiden de gelse, çocuktan da gelse, köleden de gelse, hak sözü kabul etmek lazım. Kabul etmediğin takdirde kibrinden, azametinden cehenneme gidersin; Allah saklasın.

Onun için biz müslümanlara yakışan mütevazı olmaktır, kibirlenmemektir, ululanmaktır, böbürlenmemektir, büyük söz söylememektir.

“Büyük lokma ye ama büyük söz söyleme.” demiş dedelerimiz, kısaca meseleyi böyle ifade etmişler. Mütevazı olacaksın.

f. Tevazu Sahibi Olmak

“Allah’ın izniyle, inşaallah, bir deneyeyim, bakalım yapabilecek miyim?” filan diye daima tevazu ile hareket edersek Rabbimiz seviyor.

مَنْ تَوَاضَعَ، رَفَعَهُ اللهُ

Men tevâdaa rafaahu'llâh. “Kim mütevazı olursa Allah onu yükseltir.” *Ve men tekebbere.* “Kim azametli olursa, kibirli olursa.” *Vadaahu'llah.* “Allah onu alçaltır.”

Nihayet sonuncu hadîs-i şerîfe geldik ki burada bilhassa yaşlılara büyük müjdeler var. Osman *radıyallahu anh*'ten Hakim et-Tirmizî rivayet etmiş.

Kâla'llahu teâlâ. “Allahu Teâlâ hazretleri buyurmuştur ki.”

قَالَ اللهُ تَعَالَى: إِذَا بَلَغَ عَبْدِي أَرْبَعِينَ سَنَةً
عَافَيْتُهُ مِنَ الْبَلَايَا الثَّلَاثِ: مِنَ الْجُنُونِ
وَالْبَرَصِ وَالْجَذَامِ، وَإِذَا بَلَغَ خَمْسِينَ سَنَةً
حَاسَبْتُهُ حِسَابًا يَسِيرًا، وَإِذَا بَلَغَ سِتِّينَ سَنَةً
حَبَّبْتُ إِلَيْهِ الْإِنَابَةَ، وَإِذَا بَلَغَ سَبْعِينَ سَنَةً
أَحْبَبْتُهُ الْمَلَائِكَةَ، وَإِذَا بَلَغَ ثَمَانِينَ سَنَةً كُتِبَتْ
حَسَنَاتُهُ وَأُلْقِيَتْ سَيِّئَاتُهُ، وَإِذَا بَلَغَ تِسْعِينَ سَنَةً
قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ أَسِيرُ اللهُ فِي أَرْضِهِ فَعُفِرَ لَهُ مَا
تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ وَمَا تَأَخَّرَ وَيُشَفَّعُ فِي أَهْلِهِ

*İzâ beleğa abdî erbaîne seneten âfeytühû
mine'l-belâyâ selâs; mine'l-cünûni ve'l-
cüzzâmi ve'l-baras.*

“Bir kulum kırk yaşına gelmişse ben onu üç beladan korurum. Cünun, cüzzam, baras illetinden korurum. Bu üç illet de kırk yaşına kadar gelmemişse kırk yaşının bereketine bu üç illetten onu korurum.”

Cünun “delilik” demek. Cüzzam bir amansız, çaresiz hastalık ki tutulanları bir tarafa ayırıyorlar, orada kendi kendine ölüyor; yüzleri, gözleri, halleri çok fena oluyor. Allah korusun, Allah düşürmesin.

O mikrobu da uzun zaman duruyormuş, yedi sene kuluçka devresi mi varmış, bulaştıktan sonra yedi sene sonra mı çıkmaya başlıyormuş? Çok tehlikeli bir hastalık.

Kim o hastalığa tutulmuşsa, hemen ayırıp bir yere tıkıyorlar, ayrı bir yerde duruyor. İşte Allah kırk yaşına gelmiş olan bir insana mükâfat olarak artık cünun, cüzzam ve baras illeti nasip etmiyor. Baras da deride meydana gelen “bir alaca illeti” dediğimiz şey ki, sonradan deri kanserine dönüşüyor. O da öldürücü, amansız bir hastalık.

Ve izâ beleğâ hamsîne seneten hâsebtühû hisâben yesîra. “Elli yaşına gelmişse âhirette, hesap vakti, hesap günü ben onu kolay bir hesapla muhasebe ederim. Hesabını hoş ederim.”

“Allah yolunda elli yıl ömür geçirmiş.” diye artık o biraz mükâfâtlı oluyor. İki.

Ve izâ beleğâ sittîne seneten habbebtü ileyhi'l-inâbete. “Altmış yaşına geldiği zaman inabeyi, tevbeyi, doğru insan olmayı, iyi insan olmayı ona sevdirim. Hakkın yoluna girmeyi sevdirim.” Günahı, zevkli sefalı şeyleri gösterebilirler de artık canı istemez.

İranlı şairlerden birisinin şiirini okumuştum, diyor ki;

“Eskiden bir kadeh içerdim.” diyor, demek ki fasık facirmiş de şiirini böyle yazmış.

“Bir kadeh içerdim, mest olurdum.” diyor.

Keyif, zevk, sefa duymuş; herhalde bir keyfi var ki bu mereti ondan içiyorlar.

“Keyiften dört köşe olurdum” demek istiyor.

“Şimdi ihtiyarladım, küplerle içiyorum bir zevk duymuyorum. Anladım ki zevk sefa gençlikteymiş, şarapta değilmiş.”

Ferah der şebâbest ney der şarâb. “Anladım ki ferahlık, sevinç, neşe, mutluluk şarapta değilmiş, gençlikteymiş.” diyor.

“Şimdi küplerle içiyorum bir keyif almıyorum. Onu anladım.” diyor. Bu da iyi.

Siz zevki sefayı boş yerde, yanlış yerde arıyorsunuz, günahlara bulana bulana kendinizi helâk ediyorsunuz. Gençliğinizin kıymetini bilin.

Altmış yaşına geldi mi Allah o kula, yoluna dönüşü sevdirebilir, günahı istemez, hak yolu ister. Ama daha önce günahı istiyor, insanlar seviyor. Meyhanenin önünden geçerken ayağı o tarafa o tarafa gidiyor. Günahlı yerleri canı çekiyor.

Altmış yaşında artık hak yola dönmeyi ister, onu sever, tevbeyi sever, inabeyi sever.

Fe izâ beleğâ seb'îne seneten ah-bebtühu'l-melâike. “Yetmiş yaşına geldiği zaman ben o kulumu meleklerime sevdirim, meleklerim o kulumu severler.”

“Onun etrafında yardımcı olurlar.” demek, Allahuallem.

Ve izâ beleğâ semanîne seneten kütibet hasenâtühû ve ulğiyet seyyiâtühû. “Seksen yaşına geldi mi iyilikleri yazılır da kötülükleri defterinden ilga edilir, iptal edilir, silinir.”

Fe izâ beleĝa tis'îne seneten kâleti'l-melâiketu esîru'llâhi fî ardihî fe-ĝafere lehû mâ tekaddeme min zenbihî ve mâ teahhara ve yeşfeu fî ehlihî. “Doksan yaşına geldiği zaman, melekler onu gösterirler, derler ki; ‘Bu, yeryüzünde Allah’ın esiri, buralarda dolaşiyor.’ Ve onun geçmiş ve gelecek, evvelki ve sonraki bütün günahları affolunur. Bir de kendisine ailesi fertlerine şefaathakkı verilir. ‘Hadi bakalım ailenden kimlere şefaathak edecek sen şefaathak et’ diye şefaathakkı verilir.”

Seksen yaşında bir yaşlı amca bunları duymuş;

“Ah, hele bir doksanı bulsam da geçsem...” diyordu.

Allahu Teâlâ hazretleri cümlemize hayırlı, uzun ömürler ihsan eylesin. Bu uzun ömürlerimizde Rabbimiz’e güzel kulluk etmeyi, günahlara düşmemeyi, sevaplı işler işlemeyi, Rabbimiz’in huzuruna yüzü ak, alını açık, sevdiği, razı olduğu kullar olarak varmayı nasip eylesin.

Bi-hürmeti esrâr-ı sûreti'l-Fâtîha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
7 Recep 1409 / 12.02.1989
Yüzevler Camii Sapanca/ Sakarya

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

